

Ką daryti, kad žmonės su negalia gyventų geriau?

Šiame tekste rašome apie klausimus,
kurie yra svarbūs žmonėms su negalia:

Ką daryti, kad žmonės su negalia gyventų geriau? 2 puslapis

Kaip geriau nustatyti žmogaus negalią? 4 puslapis

Kaip padėti žmonėms su negalia rasti informaciją? 6 puslapis

Kaip labiau padėti žmogui su negalia? 7 puslapis

Kaip padėti žmonėms su negalia suprasti informaciją? 9 puslapis

Ką daryti, kad žmonės su negalia lengviau gautų pagalbą? 10 puslapis

Ką daryti, kad žmonės su negalia gyventų geriau?

Lietuvoje yra daug žmonių su negalia. Bet ne visi žmonės su negalia gyvena gerai. Taip pat ne visi žmonės naudojami pagalba, kurią siūlo Lietuva.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija padeda žmonėms su negalia.

Ministerija yra vieta, kurioje dirba žmonės. Ten žmonės sprendžia klausimus, kurie yra svarbūs visai Lietuvai.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija daugiausia sprendžia klausimus apie:

- darbą,
- pagalbą žmonėms.

Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją toliau vadinsime tiesiog ministerija.

Ministerija nori, kad Lietuvoje:

- Žmonės su negalia būtų savarankiški.
Tai reiškia, kad jie patys galėtų nuspręsti, ką jie nori daryti.
- Žmonės su negalia būtų aktyvūs.
Pavyzdžiui, kad žmonės su negalia galėtų:
 - mokytis,
 - sportuoti,
 - savanoriauti.
- Žmonės su negalia galėtų dirbti.

Ministerija siūlo, ką mes galime pakeisti, kad žmonės su negalia gyventų geriau.

Susipažinkime su ministerijos pasiūlymais.

Kaip geriau nustatyti žmogaus negalią?

Kai žmogus turi negalią, specialistai nustato, kokia yra žmogaus negalia.

Specialistas yra žmogus, kuris dirba kokį nors darbą. Pavyzdžiui, gydytojas yra specialistas.

Nustatyti negalią reiškia pasakyti, kokia yra žmogaus negalia.

Pavyzdžiui, kai žmogus turi didelę negalią, specialistai jam nustato sunkaus neįgalumo lygį. O kai žmogus turi mažą negalią, specialistai jam nustato lengvo neįgalumo lygį.

Kai specialistai nustato žmogaus negalią,
daugiausia žiūri į jo sveikatą.

Taip yra dabar.

Bet ministerija siūlo,

kad specialistai daugiau žiūrėtų į tai:

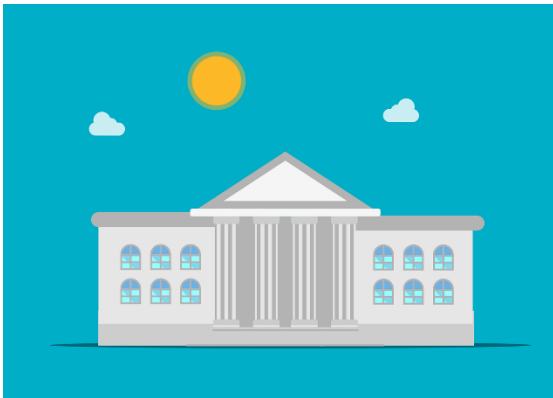
- ką žmogus gali daryti,
- kiek pagalbos kasdien jam reikia.

Tada bus galima teisingiau
nustatyti žmogaus negalią.

Kaip padėti žmonėms su negalia rasti informaciją?

Dažnai žmonėms su negalia neaišku, kur galima sužinoti apie pagalbą, kurią jie gali gauti.

Todėl ministerija siūlo sukurti vieną vietą, kurioje žmonės su negalia galėtų gauti:

- visa informaciją, kurios jiems reikia.
- pagalbą, kurios jiems reikia.

Ši vieta vadintųsi

Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra.

Agentūra yra institucija.

Kaip labiau padėti žmogui su negalia?

Lietuva nori padėti žmonėms su negalia.

Pavyzdžiui, Lietuva žmogui su negalia:

- padeda suremontuoti namus, kad juose būtų patogų gyventi.
- siūlo asmeninį asistentą. Asmeninis asistentas yra žmogus, kurio darbas yra padėti žmogui su negalia.

Bet žmonės dažnai nežino, kokią pagalbą jie gali gauti.

Todėl ministerija siūlo,
kad kiekvienas žmogus su negalia
gautų specialistą, kuris jam padėtų.

Specialistas žmogui su negalia:

- padės suplanuoti,
kokią pagalbą žmogus su negalia gaus,
- prižiūrės, kad pagalba žmogui tiktų.

Kaip padėti žmonėms su negalia suprasti informaciją?

Kartais žmonėms su negalia sunku suprasti informaciją, kuri jiems svarbi.

Ministerija siūlo,
kad žmogus gautų informaciją taip,
kad ją suprastų.

Pavyzdžiui:

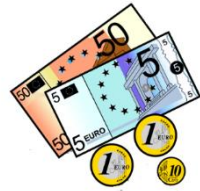

- žmogus su intelekto negalia galėtų gauti informaciją lengvai suprantama kalba. Tekstas lengvai suprantama kalba yra:
 - trumpas,
 - paprastas
 - ir aiškus.
- žmogus su klausos negalia, galėtų gauti informaciją gestų kalba. Gestų kalba yra bendravimas specialiais ženklais, pavyzdžiui:
 - rankų gestais,
 - veido išraiškomis.

Kai žmonės su negalia galės daugiau suprasti, tada jie gyvens geriau.

Ką daryti, kad žmonės su negalia lengviau gautų pagalbą?

Žmonės su negalia gali gauti pagalbą, kai ką nors perka.

Pavyzdžiui, Lietuva padeda žmogui su negalia susimokėti:

- už mašiną.
- kai žmogus su negalia pritaiko mašiną sau.

Bet kartais žmogui su negalia sunku gauti pagalbą, nes reikia paruošti daug dokumentų.

Ministerija siūlo, kad kai žmogus su negalia perka mašiną, jam reikėtų paruošti mažiau dokumentų.

Kartais žmogus perka mašiną kartu su banku.
Ministerija siūlo, kad Lietuva ir tada padėtų
žmogui su negalia nusipirkti mašiną.

Svarbu, kad žmogui su negalia būtų lengviau
gauti pagalbą, kai jis ką nors perka.

Tekstą lengvai suprantama kalba rengė

Justina Bružaitė-Liseckienė.

Tekstas išbandytas

Palaimintojo Jurgio Matulaičio socialiniame centre.